

شاخص JIF - IF و JRK در چاپ مقالات ISI چیست؟

موسسه اطلاعات علمی ISI برای ارزیابی و اندازه گیری اهمیت و رتبه هر یک از مجله های تحت پوشش فهرست نویسی خود، سه شاخصه در نظر گرفته است

۱- isi فاکتور تاثیر (IF= IMPACT FACTOR)

۲- شاخص فوری (Immediacy index)

۳- نیمه عمر استناد (Cited Half- life)

با این حال شما ممکن است در آیین نامه های مختلف ارتقاء و امتیازات پژوهشی با شاخص های مانند JIF , IF یا JRK مواجه شوید. در زیر جهت استنباط مفهوم و معنای شاخص های JIF , IF یا JRK توضیحاتی خدمت عزیزان ارائه شده است. امیدواریم که این مطلب مفید واقع شود. جهت قدردانی از زحمات گرانمایه مطلب لطفاً روی گوگل پلاس سمت چپ سایت یکبار کلیک کنید.

شاخص IF در مجلات ای اس ای چیست؟

در بین فاکتورهای مذکور، فاکتور تاثیر کاربردی ترین شاخص می باشد و امروزه به طور گسترده ای در درجه بندی و ارزیابی مجله ها مورد استفاده قرار می گیرد. این فاکتور در حقیقت توانایی مجله و هیئت تحریریه آن را در جذب بهترین مقاله ها نشان می دهد و برابر است با تعداد ارجاعات به مقاله های منتشر شده در دو سال قبل مجله تقسیم بر تعداد مقاله های منتشر شده در دو سال مذکور است. در مواردی فاکتور تاثیر مجله به طور میانگین (که معدل فاکتور تاثیر در طول دوران فهرست شدن آن مجله در ISI می باشد) نیز مورد استفاده قرار می گیرد. این شاخص، مهمترین و در عین حال کاربردی ترین شاخص ارزیابی مجله ها از نظر ISI می باشد اساس راهیابی مجلات به نمایه های سه گانه ISI می باشد.

فاکتور تاثیر برای نخستین بار در سال ۱۹۹۵ و توسط بنیانگذار ISI (Garfield) مطرح شد و به سرعت به صورت دستورالعملی جهت گزینش بهترین مجله ها به کار رفت. حقیقت آن است که این فاکتور ابزار کاملی برای اندازه گیری کیفیت مقاله ها نمی باشد بلکه چون روش بهتری وجود ندارد و در حال حاضر نسبت به دیگر معیارها برای ارزیابی علمی از مزایایی برخوردار است لذا عموماً مورد استفاده قرار می گیرد.

این عامل همه ساله توسط ISI بر مبنای ارجاعات به هر یک از مجلات علمی آن محاسبه میشود و نتیجه در گزارشات ارجاع مجله یا Journal Citation Reports یا به اختصار JCR، منتشر می شود. این ضریب، نه برای مقاله یا نویسنده، بلکه برای مجله محاسبه می شود.

شاخص JIF در مجلات ای اس ای چیست؟

در موسسه اطلاعات علمی (ISI)، هر مجله دارای یک کد شناسایی (identification) با علامت ID به عنوان شماره مجله است. ترتیب این شماره ها در ردیف بندی کل مجله های تحت پوشش موسسه بر اساس حروف الفبا می باشد. بنابر این، ID مجله هایی که نام آنها با A شروع می شوند، از یک آغاز شده و به اعداد بزرگتر در مورد مجله هایی که نام آنها با Z آغاز می شوند، ختم شده است. همچنین مجله های تحت پوشش ISI در موضوع های مختلف طبقه بندی شده و هر طبقه به یک گرایش خاص علمی (Discipline) تعلق دارد. ISI در پایان هر سال، فاکتور تاثیر (IF) را برای ارزیابی تمامی مجله های تحت پوشش

خود محاسبه کرده و گزارش می کند. این موسسه همچنین در پایان هر سال به صورت یک جدول، میانگین فاکتور تاثیر هر مجله (JIF) را نیز ارائه می دهد. JIF، میانگین فاکتورهای تاثیر مجله در طول سالیان فعالیت مجله در ISI است. برای محاسبه JIF هر مجله، فاکتورهای تاثیر در همه سال ها با هم جمع و سپس بر تعداد سال های موجودی فاکتور تاثیر مجله تقسیم می شود. علاوه بر این، میانگین انحرافات مطلق فاکتورهای تاثیر سالانه از مقدار JIF نیز تعیین می شود تا افت و خیزهای مجله در جهت بهبود آن مشخص شود.

شاخص JRK در مجلات ای اس ای چیست؟

در پایان هر سال، مجله های مربوط به یک موضوع خاص بر طبق میانگین فاکتور تاثیر مجله (JIF) ردیف بندی می شوند. به این طریق مجله با بیشترین JIF در صدر جدول و با شماره یک مشخص می شود و مجله با کمترین JIF در انتهای جدول شماره گذاری شده قرار می گیرد. چنانچه شماره ردیف یک مجله در یک موضوع خاص (یک گرایش علمی خاص)، در چنین جدولی که به ترتیب JIF مرتب شده است، با نماد n نشان داده می شود و نماد N هم گویای تعداد مجله ها در آن موضوع خاص باشد، درجه بندی مجله (Rank Journal) علامت اختصاری "JRK" در آن گرایش علمی خاص به صورت زیر تعریف و محاسبه می شود: بدیهی است که JRK بین صفر و یک تغییر می کند. وقتی JRK برای مجله ای در موضوعی خاص، یک می باشد. بدان معنی است که آن گرایش خاص علمی هیچ مجله ای وجود ندارد که درجه ی آن بر مبنای JIF، بالاتر از مجله مورد نظر باشد. وقتی JRK برای یک مجله موضوعی ۶۵٪ می باشد، بدان معنی است که در آن گرایش خاص، ۳۵ درصد مجله ها بر مبنای JIF، بالاتر از مجله مورد نظر هستند.

در مجموع باید گفت موضوع بررسی کیفیت مقاله علمی، جنبه های مختلفی را می طلبد که IF، JIF و JRK مجله ی حاوی مقاله، مهمترین آنها می باشند. اگر چه این معیارها برای ارزیابی کافی نمی باشند و در مواردی مشکلاتی دارند، اما این اتفاق نظر وجود دارد که مقاله های چاپ شده در مجله های موجود در فهرست مجله های ISI، به دلیل رعایت استانداردهای علمی و قواعد نشر بین المللی، در حال حاضر اصلی ترین مبنای تعیین میزان تولید علم هستند.